

Rekenkamer West Twente
p/a De Lokale Rekenkamer bv
Postbus 85203
3508 AE UTRECHT

Uw brief/kenmerk:
4 maart 2014

Ons kenmerk:
14UIT03726

Doorkiesnr.:
63 06 21

Typ./coll.
JJS

Bijlagen:

Onderwerp: bestuurlijke reactie college op rekenkamer-onderzoek

Nijverdal,

1 APR 2014

Geachte mevrouw Duvivier,

Naar aanleiding van uw brief d.d. 4 maart 2014 zenden wij u hierbij de bestuurlijke reactie van ons college. Wij gaan daarbij in op de centrale boodschap (hoofdstuk 2), waarin u 2 conclusies en 2 aanbevelingen formuleert.

Wij noemen hieronder (verkort) de conclusie c.q. aanbeveling (*cursief*), en geven hierop onze reactie.

Conclusie 1: Relatief positieve uitstroomcijfers, geen zicht op effectiviteit.

Vergeleken met andere gemeenten in de regio Twente heeft Hellendoorn een relatief hoog uitstroomcijfer. In welke mate dit resultaat te danken is aan de inzet van door de gemeente ingezette re-integratietrajecten is onduidelijk. Over de resultaten van deze trajecten in termen van uitstroom naar betaald werk, of stijging van de positie op de participatieladder, is geen managementinformatie beschikbaar. De informatie over de effectiviteit van het gemeentelijk beleid en instrumentarium ontbreekt daarmee. Verder constateert de rekenkamer dat de budgetten die worden toegekend vanuit het Rijk voor zowel het W-deel als voor het I-deel van het participatiebudget onvoldoende dreigen te zijn om de activiteiten zoals de gemeente Hellendoorn die nu onderneemt, in de toekomst te blijven ontplooiën.

Reactie: wij zijn blij met de constatering dat de uitstroom uit de WWB naar werk in onze gemeente relatief hoog is te noemen. De gemeentelijke inspanningen hebben hier zonder meer aan bijgedragen, al beseffen wij dat dit resultaat slechts ten dele het gevolg is van onze inspanningen. De resultaten van de ingezette re-integratietrajecten in termen van uitstroom naar werk zijn afhankelijk van het soort traject, van de individuele deelnemer en van de mogelijkheden van de betreffende werkgever(s). Het is juist dat er geen geaggregeerde management-informatie beschikbaar is over de resultaten van ingezette trajecten. Wij merken hierbij wel op dat deze resultaten op individueel (cliënt) niveau uiteraard wel bekend zijn.

Aanbeveling 1: Verbeter grip op effectiviteit gemeentelijk instrumentarium.

Het gebrek aan sturingsinformatie en het dreigende tekort aan budgetten zijn belangrijke redenen om meer grip en zicht te krijgen op de effectiviteit van het instrumentarium. Hiertoe geeft de Rekenkamer enkele aanbevelingen richting het college, en enkele richting de gemeenteraad.

Reactie: wij kunnen ons vinden in de aanbevelingen voor het college om re-integratietrajecten gericht in te zetten, daarbij onderscheid te maken in de genoemde 3 types van trajecten, en op basis daarvan ook managementinformatie te genereren en die te delen met de gemeenteraad. Deze koers is al ingezet door te werken met de Participatieladder en de daaruit voortvloeiende bestandsanalyse. Voor een goed resultaat is het noodzakelijk de werkprocessen hiervoor te verbeteren. Dit wordt momenteel door middel van het project LEAN opgepakt. Voor zover externe re-integratiebedrijven worden ingehuurd voor trajecten (waaronder React Twente), moeten hierover ook werk- en registratie-afspraken met deze bureaus worden gemaakt.

Met betrekking tot de aanbevelingen die richting de gemeenteraad worden geformuleerd is het in eerste instantie aan de raad om hierop te reageren. In zijn algemeenheid is het wel de vraag hoe de gemeenteraad sturing wil geven aan de uitvoering van wetten waarin toepassing van individueel maatwerk het leidende uitgangspunt is. Dit uitgangspunt geldt zoals bekend zowel voor de Participatiewet, als ook voor de andere decentralisaties in het sociale domein. Dit vraagstuk wordt in de komende maanden onderzocht. Wij verwachten hierover in de tweede helft van 2014 met de raad te kunnen spreken aan de hand van beleidsstukken.

Conclusie 2: Geen politieke visie op sociaal domein, waaronder re-integratie.

De ambtelijke organisatie en het college zijn momenteel bezig met een nieuwe benadering van het sociale domein. Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van eigen kracht als grondhouding van de gemeente Hellendoorn. Deze nieuwe benadering van het sociale domein krijgt voornamelijk vorm in de uitvoeringspraktijk. De raad is wel op de hoogte van deze koers, maar is niet aan de voorkant betrokken bij het bepalen van deze koers. Raad en college zijn niet het gesprek aangegaan vanuit welke visie en op welke wijze er politiek-bestuurlijke invulling aan het sociale domein moet worden gegeven. Zo is bijvoorbeeld niet benoemd hoe het beroep op 'eigen kracht' past bij de wijze waarop de raad kijkt naar een (nieuwe) taakverdeling tussen gemeente en gemeenschap. Daarnaast schakelt het college niet altijd even snel op signalen van de raad. Onder andere door laat of soms geen invulling te geven aan politieke keuzes.¹

Reactie: deze conclusie verbaast ons en wordt door ons niet gedeeld. Zo zijn bijvoorbeeld de gemeentelijke strategische visie ("Samen werken aan een kloppend hart", november 2012) en het visiedocument "Hellendoorn in actie met de burgers aan het stuur" (juni 2010) in goed samenspel tussen het college (voorbereidend) en de raad (kaderstellend) tot stand gekomen. In deze stukken is het kader aangegeven voor burger- en overheidsparticipatie, waarbij enerzijds ruimte wordt geboden voor goede maatschappelijke initiatieven en anderzijds de gemeente de taak heeft te waken over het algemeen belang en op te komen voor de zwakkeren in de samenleving.

Naar onze mening ligt hierin ook de basis voor de gemeentelijke visie op het sociale domein, met eigen kracht als uitgangspunt. Wij herkennen er ons niet in dat deze visie niet voldoende met de raad zou zijn gedeeld of dat de raad hierbij onvoldoende betrokken zou zijn. Toegespitst op de sociale werkvoorziening merken wij bovendien op dat wij op dat terrein juist uitvoering hebben gegeven aan het door de raad zelf in gang gezette beleid, door uitvoering van de motie tot onderzoek van de mogelijkheden voor lokale uitvoering van de Wsw.

Het bovenstaande laat onverlet dat specifieke beleidsnota's op de deelterreinen, zoals bijvoorbeeld de Participatiewet, zijn verstraagd. Dit is voornamelijk te wijten aan de voortdurende

¹ Hoewel wij verder niet reageren op deze laatste opmerking, attenderen wij in dit verband wel op de passage in de reactie-tabel van de Rekenkamer onder punt 7, waar staat dat "de functie van accountmanager niet is vervuld, ondanks dat de raad daarvoor budget heeft vrijgemaakt". Deze opmerking is niet juist, omdat deze functie wel degelijk is ingevuld, alleen enkele maanden later (nl. per 1 september 2013) in verband met een lopend formatie-onderzoek.

wijzigingen van het rijksbeleid in de afgelopen jaren, en het uitstel van de invoering van de nieuwe wetgeving. Pas sinds kort (februari 2014) is de wetgeving vastgesteld (althans door de Tweede Kamer) en bestaat er - althans op hoofdlijnen - duidelijkheid over de koers van het rijk. Op basis daarvan worden dit jaar regionale en lokale beleidsvoorstellen voorbereid voor uitvoering van de Participatiewet. Het is voor ons vanzelfsprekend dat de gemeenteraad daarbij maximaal betrokken zal worden, mede gezien de bezuinigingstaakstelling die door het rijk aan deze decentralisaties wordt verbonden, en de gevolgen daarvan voor de financiële kaderstelling door de gemeenteraad.

Aanbeveling 2: Geef vorm aan het samenspel tussen raad en college

De veranderende samenleving vraagt iets van het samenspel tussen raad en college. Hoe krijgen zij samen grip op deze veranderingen? Bijvoorbeeld: welke taken horen nog bij de gemeente en wat laat zij los? Met wie moet de gemeente samenwerken? Hoe wil zij regie voeren en wat betekent dat voor de rolverdeling tussen raad en college? Om deze vragen te beantwoorden dienen raad en college samen te reflecteren op het beoogd maatschappelijk effect in het sociaal domein. Het opstellen van een inhoudelijke visie op het brede sociale domein kan daarbij helpen. De kennis die de gemeente Hellendoorn onder andere van haar Wwb-bestand heeft, kan hiervoor goed worden benut. Daarbij dient de raad aan de voorkant betrokken te zijn, om daadwerkelijk eigenaar van het beleid te worden. Een gezamenlijke visie maakt het ook makkelijker om de eigen rol (raad in sturing en controle en het college in de uitvoering) uit te voeren.

Reactie: deze aanbeveling wordt door ons van harte onderschreven, en sluit aan bij hetgeen hiervoor al is opgemerkt over het betrekken van de raad bij de ontwikkeling van het gemeentelijke beleid op het sociale domein.

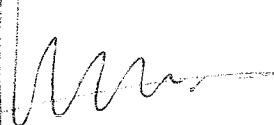
Vragen?

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen? Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de heer B.J. Jansen, beleidsmedewerker, e-mail b.j.jansen@hellendoorn.nl of telefoonnummer 0548-630621.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

de secretaris,

F. Dijkstra MBA

de burgemeester,

mevr. A.H. Raven BA